

همنشینی بصری قالی های ایرانی با چیدمان فضای نشیمن امروزی از منظر طرح و نقش

فاطمه کاتب^۱، اکرم نوری^{۲*}

استاد و عضو هیأت علمی دانشکده هنر دانشگاه الزهراء تهران^۱، دانشجوی دکتری پژوهش هنر دانشکده هنر دانشگاه الزهراء^{۲*}

nfkuteb@gmail.com^۱- noory14018@yahoo.com^{۲*}

قالی دستبافت به عنوان یک کفپوش با ارزش و نفیس در چیدمان فضای نشیمن از جایگاه و اهمیت خاصی برخوردار است. از آن جا که قالی های ایرانی دارای تنوع طرح و نقش بسیار هستند گزینه های انتخاب برای آن نیز بالا می رود. با پهن بودن قالی در کف اتاق و قرار گرفتن عناصری چون میز یا مبلمان بر روی آن، بخش هایی از قالی به طور کامل یا محدود از دید پنهان می شود. آن چه که در این پژوهش مورد بررسی و سوال قرار می گیرد ارتباط طرح و نقش قالی با چیدمان فضای نشیمن است و این که کدام نقوش قالی های ایرانی با چیدمان فضای نشیمن امروزی بیشترین هم نشینی بصری را دارد؟ و قالی های مناسب با چیدمان امروزی فضای نشیمن دارای چه ویژگی های طراحی هستند؟ این پژوهش از حیث هدف کاربردی ست که به روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه ای و اینترنتی به انجام می رسد. با توجه به چیدمان عناصر فضای نشیمن، مناسب ترین نقش های قالی که با وجود قرار گرفتن مبلمان یا میز روی آن به کلیت طرح و نقش خدشه ای وارد نمی شود، طرح هایی مانند افشان، خشتی، محرمات، بندی، بته ای، و میناخانی هستند که طرح در سرتاسر متن آن ها یکسان، مشابه و تکراری است. لذا هر مقدار که فواصل میان عناصر چیدمان کم یا زیاد باشد و بخش هایی از حاشیه یا متن قالی در زیر هر یک از آن ها قرار گیرد، به وحدت بصری نقش و گردش چشم بیننده بر آن خللی وارد نمی شود. همچنین این نقش ها می توانند هماهنگی بهتری با چیدمان فضاهای داخلی امروزی داشته باشند و در بازارهای جهانی فروش بهتر و بیشتری را برای تولید کنندگان و صادر کنندگان فرش ایرانی به ارمغان آورند.

واژگان کلیدی: نقوش قالی، چیدمان، فضای نشیمن، معماری مدرن.

مقدمه:

چیدمان در فضای معماری داخلی از موارد بسیار مهم در سبک زندگی افراد است و چیدمان فضای مسکونی از گذشته دارای اهمیت خاص بوده است. اتاق نشیمن از مهم ترین بخش های فضای مسکونی است که در معماری ایرانی، اتاق مهمان یا مهمان خانه می گویند. با پیشرفت تکنولوژی و تغییر سبک زندگی انسان، چیدمان فضای نشیمن دچار تغییرات و تحولات بسیاری شد. تحول و تنوع مبلمان، میز و صندلی، گنجه و قفسه همراه با ورود وسایلی چون تلویزیون از این دست تغییرات می باشد. قالی دست بافت به عنوان کفپوش و یکی از عناصر مهم چیدمان جایگاه خود را از گذشته تا امروز حفظ کرده است. نکته ی قابل تأمل این است که برخی نقوش قالی ها به نسبت دیگر طرح و نقش ها، دارای هم نشینی بصری بهتری با چیدمان فضای نشیمن امروزی است. آن چه که در این پژوهش مورد بررسی و سؤال قرار می گیرد بیان این مطلب است که کدام نقوش قالی های ایرانی با چیدمان فضای نشیمن امروزی بیشترین هم نشینی بصری را دارد؟ قالی های مناسب با چیدمان امروزی فضای نشیمن دارای چه ویژگی های طراحی هستند؟

قالی های ایرانی دارای تنوع بسیار زیادی در طرح و نقش هستند که برخی از آن ها همچنان با ترکیب بندی چیدمان در معماری داخلی معاصر، دارای ارتباط تصویری هستند، ابعاد اتاق ها در معماری امروزی و عناصر موجود در فضاهای نشیمن، شرایطی را برای یک قالی فراهم می کند که برای بهتر دیده شدن نقش و رنگ و انطباق هرچه بهتر آن با چیدمان فضا، اجرای قواعدی در طراحی آن لازم و ضروری می کند که در روند پژوهش، این موارد بدست خواهد آمد.

پیشینه تحقیق:

در رابطه با هم نشینی طرح و نقش قالی با دکوراسیون معماری داخلی در برخی از منابع مربوط به چیدمان، به طور محدود و چند جمله، مطالبی ذکر شده است اما به شکل متمرکز کتاب، مقاله یا پژوهشی بدست پژوهشگر نیامده، بجز مقاله ی "جایگاه طرح های افشان در دکوراسیون داخلی" نوشته ی عبدالله میرزایی که در آن به هماهنگی طرح افشان با معماری داخلی معاصر پرداخته است.

روش تحقیق:

این پژوهش از حیث هدف کاربردی است که به روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه ای و اینترنتی انجام شده است. مطالبی درباره ی چیدمان در فضای نشیمن بیان می شود سپس پژوهشگر به هماهنگی نقش قالی با چیدمان در فضای نشیمن و نقش های مناسب قالی در این فضا می پردازد و در پایان یافته ها و نتایج بدست آمده را ارائه می دهد.

چیدمان در فضای نشیمن:

چیدمان فضای نشیمن در حقیقت طراحی یک ترکیب موزون است که در آن به تمام عناصر به طور همزمان باید توجه کرد، از کاربرد آن ها تا فرم، اندازه و رنگ هر کدام، چرا که هر عنصر به اندازه ی تأثیر بصری خود در روح فضا شریک و سهیم است. «چیدمان فضای نشیمن به مواردی چون تعداد پنجره ها، ابعاد آن ها، جایگاه درهای ورودی، اندازه و فاصله ی آن ها با فضای نشیمن بستگی دارد. دیوارها، پنجره ها، ستون ها و ورودی ها عناصر ثابت و مبلمان، میزها، صندلی ها، تابلوها و کفپوش ها را عناصر متغیر فضای نشیمن

می دانیم» (طایفه، ۱۳۸۹: ۱۷۸). هریک از عناصر در ترکیب اتاق دارای هویت واحد است که در عین اشتراک با یکدیگر برای القای آرامش و زیبایی، هر کدام حسی به بیننده و مهمان منتقل می کنند. طراحی فضای پذیرایی و نشیمن به گونه ای که دعوت کننده باشد و امکانات هرچه بیشتری را برای فعالیت های مختلف در خود فراهم آورد، به این معناست که باید پیش از هر کار نقش فضا در زندگی و ذائقه ی افراد خانواده مشخص شود.

عامل تعیین کننده در چیدمان وسایل نه تنها به شکل ظاهری اتاق که به نحوه ی جریان زندگی در آن بستگی دارد. چیدمان منزل هرکس نشان دهنده ی سبک زندگی و شخصیت اوست. فضای نشیمن تنها محلی برای چیدن یک دست مبلمان و گنجه نیست و باید حوزه های مختلفی مانند بحث، گفتگو و محل صحبت های خصوصی اهالی خانواده را برای آن در نظر گرفت (طایفه، ۱۳۸۹: ۱۶۴). در واقع چیدمان فضای نشیمن باید فضایی گرم و پویا را القا کند. شکل ۱. در معماری امروز با توجه به ساختار بیشتر ساختمان های مسکونی و میانگین سطح اقتصادی مردم، ابعاد و مساحت خانه ها و اتاق ها بزرگ و گسترده نیست. لذا در این پژوهش تکیه و تأکید نگارنده بر فضاهایی با ابعاد متوسط و حتی کوچک است.

شکل ۱. عناصر چیدمان در یک فضای نشیمن

(بدوانو، ۱۳۸۹: ۶۵)

اتاق نشیمن باید فضایی آرام همراه با چیدمانی موزون، متناسب و رنگ های روشن داشته باشد، همچنین حرکت میان آن راحت و منطقی باشد. «در گاه ها در اتصال مسیرهای عبوری نقش دارند. موقعیت قرارگیری آن ها بر الگوی حرکت ما از فضایی به فضای دیگر و نیز درون یک فضا اثر می گذارد» (دی کی چینگ، ۱۳۹۳: ۴۸). سه اصل اولیه درباره ی چیدمان موفق عبارت است از مقیاس معقول، تعادل و تناسب. آراستگی اتاق به مدل و قیمت بالای مبلمان بستگی ندارد، راز موفقیت در این است که جزء به جزء عناصر در مجموع با هم تناسب و هم خوانی داشته باشند. هر عنصر طراحی موظف است به ابتکار شما در اعتلای هماهنگی و آسایش اتاق های امروزی کمک کند و این جوهر و اصل معماری داخلی ست، کم جلوه بودن از خصوصیات هنر معاصر است. « خالی، تندیس گون و آرام

این ماهیت اتاق های معاصر است که امروز چکیده ی اعتقاد عملی طراحان مدرن باهاوس شمرده می شود یعنی همان که " شکل از پی کارایی می آید"، پس زمینه ای با رنگ های ملایم، ترکیب های مهیج، تأکید در فرم های طبیعی و زود آشنا برای ایجاد فضایی دور از سادگی روزمره و متداول با آخرین پدیده های طراحی روز، احساس صمیمیت را بر می انگیزد» (کسرای، ۱۳۸۴: ۴۰). شکل ۲.

شکل ۲. سادگی و خلوت بودن در سبک مدرن (<https://tookamart.com>)

برای اتاق آرازی، سهولت و ترکیب عناصر در اولویت اند. سهولت یعنی طرز چیدن وسایل به گونه ای باشد که جابجایی بهتر صورت گیرد. بزرگترین قطعه ی مبلمان یا مجموعه قفسه را محور قرار دهید و چیدمان را حول آن طراحی کنید. انتخاب نقطه ی کانونی گام اولیه بسیار مهمی است گاهی این نقطه ی کانونی در ساختار معماری اتاق یعنی جزء عناصر ثابت مثل شومینه یا چشم انداز و رای پنجره است و گاه جزء عناصر متغیر مانند یک تابلوی نقاشی، یک میز عتیقه و آنتیک یا یک قالیچه ی رنگین است که مجموعه ی نشیمن و فضای گپ و گفت حول کانونی آن قرار می گیرد. ترکیب یعنی ایجاد توازن در مقیاس تعادل بصری و رنگ، مانند منحرف ساختن نگاه از تابلوی نقاشی روی دیوار یا قفسه کتاب به مجموعه ی اشیاء ریز روی میز قهوه خوری یا به قالیچه ای پر نقش و نگار روی زمین. اندازه ی قطعه ها مختلف در ایجاد توازن کلی نقش دارد. یک میز چای خوری عتیقه با ابعاد کوچک از لحاظ بصری در رده ی یک میز قهوه خوری سنگین قرر نمی گیرد. دو ویژگی سهولت و ترکیب عناصر در معماری داخلی امروزی علاوه بر اینکه قاعده ای هنرمندانه محسوب می شوند از ویژگی های چیدمان فضای داخلی در معماری مدرن هستند که در آن با سادگی و خلوت بودن ادغام می شوند.

در دوره ای که مدرنیسم رونق پیدا کرد، "میس ون درو" دیدگاه خود «کمترین بهترین است» را بیان کرد. اصطلاح مدرن برای طرح ها و وسایلی به کار می رود که نیازی به تزیینات اضافی ندارند و ظاهری معمولی و اندازه ای کوچک و طرحی ساده دارند. مدرنیسم در

معماری در قالب دیوارهایی ساده و محیطی مرتب و جوی آرام و منظم نمایان شد که بهترین راه حل برای رهایی از زندگی های پر مشغله ی امروز است (بدوانو، ۱۳۸۹: ۳۸). و همچنان یکی از سبک های پر طرفدار و پر کاربرد در چیدمان فضای داخلی، سبک ساده و خلوت مدرن است که گاه با عناصر کلاسیک یا غیر مدرن همراه می شود.

آن چه که در این تحقیق در چیدمان داخلی مورد بررسی قرار می گیرد، قالی دست بافت به عنوان کفپوش و یکی از عناصر مهم چیدمان است که در فضای اتاق بسیار تأثیر گذار است. «در هنر تشخیص بخشیدن به اتاق، قالیچه ی کوچک رقیب ندارد. قالیچه با سبک های بیشمار و قیمت های متنوع تعیین کننده حال و هوای اتاق است ولی عملکرد آن از این هم فراتر می رود و علاوه بر زیبایی عنصر اصلی و مهم طراحی نیز بشمار می رود. یکی از بهترین تدابیر آرایشی، استفاده از قالیچه برای مرزبندی مراکز فعالیت های خاص، تحت فضای واحد است» شکل ۳ (کسرای، ۱۳۸۴: ۲۲۴). امروزه با برهنه گذاشتن بخش وسیعی از کف، فضا را جا دار تر و یکنواخت تر نشان می دهند. و استفاده از فرش هایی که کاملاً اندازه و قالب اتاق باشد قدیمی شده است ولی قالیچه های پشمی می توانند فضایی دوستانه در یک طراحی مدرن نشیمن را بوجود آورند (بدوانو، ۱۳۸۹: ۳۸ و ۵۹). قابل ذکر است که قالیچه های دستبافت یا دارای کرک های پشمی هستند و یا ابریشمی، که ابریشمی براق و شفاف است و در طول زمان رنگش می پرد و در مقابل آفتاب صدمه می بیند همچنین ضخامت چندانی ندارد ولی «قالی های کرک پشمی بواسطه ی ضخامت مناسب انعطاف پذیر و نرم اند و در کنار شومینه و بخاری یا در معرض نور خورشید صدمه پذیرند و در مسیر های رفت و آمد عمر کمتری دارند» (سادیل، ۱۳۸۳: ۵۶).

شکل ۳. قالی به عنوان مرکز کانونی در یک فضای نشیمن (<http://www.bartarinha.ir>)

قالی در کنار مبلمان، میز و صندلی و دیگر عناصر، از اجزای چیدمان در فضای نشیمن است. مرکز اصلی فضای نشیمن که محل گفتگو، استراحت و یا خواندن کتاب و تماشای تلویزیون است. مبلمان طبق ترکیب چیدمان با فاصله ای از دیوار ها و یکدیگر قرار می گیرند. «صندلی ها و مبل ها را رو بروی یکدیگر و با حداکثر ۲ متر فاصله بگذارید هر قطعه مبلمان باید به نور کافی و میزی برای کتاب و لیوان یا چراغ مجهز باشد. میز وسط حدود ۳۲ تا ۴۲ سانتی متر تا مبل ها فاصله داشته باشد تا امکان دسترسی راحت باشد» (کسرای، ۱۳۸۴: ۱۴۰). از آن جا که محل تمرکز و تجمع افراد در اتاق نشیمن با مبلمان مشخص می شود، پس عناصر دیگر در تبعیت با آن چیدمان می شوند. قالی شاید بیشترین ارتباط را با مبلمان داشته باشد. کفپوشی که سطح زمین را می پوشاند (چه از منظر کاربردی، چه از منظر زیبایی). قطعا رنگ و طرح قالی باید با همه ی عناصر در ارتباط باشد به طور مثال قالی با زمینه ای قرمز رنگ با کوسن های قرمز روی مبل، یا با تابلویی با رنگ های گرم و درخشان توازن بصری برقرار می کند. اما از نظر ابعاد و طرح و نقش، بیشترین ارتباط تصویری را با مبلمان (با مدل، چیدمان و محل قرار گیری مبلمان) دارد. به طور مثال در یک چیدمان، مبلمانی با پایه های چوبی با فواصل تقریبا زیاد از یکدیگر در فضای نشیمن قرار دارند و قالی پهن شده در وسط، با مبلمان تقریبا فاصله ای کم دارد و متن قالی به راحتی پیدا است. شکل ۴. در چیدمانی دیگر مبلمان راحتی بدون پایه و با فواصل نزدیک به هم قرار دارند و قالی پهن شده در وسط از هر طرف زیر مبلمان رفته است و بخش زیادی از قالی مشهود نیست. شکل ۵. در هر دو چیدمان میزی بزرگ بر روی قالی و در وسط مبلمان گذاشته شده، حال سؤال اینجاست؛ با این وضعیت (انطباق متن قالی با مبلمان و یا میزی بزرگ) که در بیشتر چیدمان های فضای نشیمن اتفاق می افتد و لاجرم بخشی از قالی از دید پنهان می ماند، آیا می توان از هر طرح و نقش قالی بهره برد؟ و مناسب ترین نقش های قالی با این چیدمان ها کدام نقوش هستند و دارای چه ویژگی هایی می باشند؟

شکل ۴. اشغال مرکز متن قالی با میز

(کسرای، ۱۳۸۴: ۲۲۵)

شکل ۵. پنهنان ماندن بخش هایی از قالی زیر مبلمان (کسرایی، ۱۳۸۴: ۱۳۷)

هماهنگی نقش قالی با چیدمان فضای نشیمن:

با آشنا بودن با نقوش قالی ها و تأمل و تحلیل ترکیب بندی چیدمان فضای نشیمن می توان گفت قالی هایی که بیشترین کاربرد و هم نشینی را با این فضا دارند بهتر است ویژگی های مذکور را در طرح و نقش خود دارا باشند:

- متن قالی حتی الامکان نقشی یکنواخت و تکراری باشد و سرتاسر متن با یکدیگر یکسان و مشابه. طرفین قالی با یکدیگر هم شکل و مرکز و متن آن با هم یکدست باشند. «فرش های راه راه یا چهارخانه گزینه های خوبی برای انتخاب کفپوش هستند» (بدوانو، ۱۳۸۹: ۶۰).

- متن قالی خلوت، به دور از شلوغی و کم نقش و نگار باشد. و استفاده از رنگ های یک طیف و هماهنگ به جای رنگ های متضاد در نظر گرفته شود. این نکته همچنین از مواردی است که در فروش بالای فرش های ایرانی در بازارهای جهانی تأثیر گذار بوده است (وندشعاری، ۱۳۸۹).

- نقش قالی از هر طرف قابل تماشا باشد، به این معنا که جهت دار به یک طرف نباشد.

- ابعاد قالی هرچه کوچک تر باشد و در تعریف قالیچه قرار بگیرد هماهنگی بهتری را با فضای نشیمن برقرار خواهد کرد. «قالی های بیش از شش متر مربع را قالی و کمتر از چهار متر مربع را قالیچه می نامند» (ژوله، ۱۳۸۱: ۸۸) و احتمال انطباق حاشیه ی آن با پایه های مبلمان کمتر می شود. این نکته هم از علل موفقیت فرش های ایرانی در بازارهای جهانی محسوب می شود «در بازارهای جهانی فرش های دارای ابعاد کوچک فروش بیشتری را دارند» (پاکزاد و فرجی، ۱۳۹۲).

- همراه با تنوع جغرافیایی و فرهنگی ایران، طرح و نقش قالی ها نیز بسیار زیاد و متنوع است که همراه با کیفیت بافت و رنگرزی در جهان بی رقیب است. حتی امروزه نیز با تغییرات و تحولات زیاد در معماری داخلی و چیدمان همچنان طرفداران خود را حفظ کرده است.

با توجه به نکات مذکور در ارتباط با ویژگی های طرح و نقش قالی های هماهنگ با چیدمان فضای نشیمن، به برخی نقوش معروف در قالی ها می پردازیم که بیشترین نزدیکی و ارتباط را با این موارد دارند:

طرح افشان: از نقش های قدیمی قالی ایران است و به طرحی اتلاق می شود که در آن حرکت یک خط و عناصر آن کل متن را می پوشاند و اجزاء تشکیل دهنده ی طرح به صورت پراکنده و جدا از یکدیگر با فواصل منظم طراحی می شوند که به صورت ۱/۱، ۲/۲ و ۴/۴ ترسیم می شوند (نصیری، ۱۳۸۹: ۸۵) و اصولاً در عین سراسری بودن طرح، هیچ یک از گل ها و برگ ها قرینه ندارند و متفاوت از یکدیگر طراحی و رنگ پردازی می شوند (ژوله، ۱۳۸۱: ۲۱). طرح افشان به دسته های متفاوت افشان دسته گل، افشان اسلیمی، افشان شاخه پیچ، افشان گلفرنگ و افشان شاه عباسی تقسیم بندی می شوند. شکل ۶.

طرح خشتی یا قاب قابی: در صورتی که متن فرش با اشکال هندسی مربع و لوزی شبکه بندی شود و در داخل هر یک از این شبکه ها، نقش مایه هایی از قبیل گلدان، بته، شاخه گل، درختان گوناگون، وحوش و پرندگان به صورت مجرد ترسیم شده باشد و هر خانه از نظر شکل و محتوا از خانه ی مجاور متمایز باشد اصطلاحاً قاب قابی یا خشتی می نامند (نصیری، ۱۳۸۹: ۸۲).

شکل ۷ و ۸.

شکل ۶. نقش افشان شاه عباسی (آرشیو موزه آستان قدس رضوی)

شکل ۷. نقش قاب قابی

(ژوله، ۱۳۹۲: ۱۹۲)

شکل ۸. نقش خشتی (نصیری، ۱۳۸۹: ۸۲)

شکل ۹. نقش محرمات (ژوله، ۱۳۹۲: ۱۷۷)

شکل ۱۰. نقش بندی (آرشیو موزه آستان قدس رضوی)

طرح محرمات یا قلمدانی: در صورتی که متن فرش به نوارهایی با عرض مساوی و با رنگ های مختلف و مزین به موتیف های ریز نقشی تقسیم گردد به طوری که زمینه ی فرش به صورت راه راه به نظر برسد محرمات گویند. این طرح از زمان هخامنشیان تاکنون به گونه های متفاوت بر روی انواع دست بافته های پارچه ای و گره دار منعکس شده است (نصیری، ۱۳۸۹: ۸۷). شکل ۹.

طرح بندی یا واگیره ای: در صورتی که جزء کوچکی از طرح در متن فرش در جهات طولی و عرضی تکرار شود و این اجزاء با گیره هایی به یکدیگر متصل شده باشند در اصطلاح آن را بندی می نامند (ژوله، ۱۳۸۱: ۲۱). شکل ۱۰.

طرح بته ای: این طرح علاوه بر ایران در هند نیز رواج دارد. شکل بته در طرح های فرش به گونه ها و اندازه های مختلف به چشم می خورد که گاهاً بزرگ ترسیم می شوند ولی در بیشترین موارد به اندازه های کوچک و ردیف های موازی در متن فرش و به دنبال یکدیگر نقش می شوند. گاه در سبک شکسته و هندسی است ولی اغلب در سبک منحنی به سرانگشت طراح می آید (نصیری، ۱۳۸۹: ۸۰). شکل ۱۱.

طرح میناخانی: از جمله طرح های یکنواختی ست که تمام متن قالی را می پوشاند و به جهت سادگی در بیشتر نقاط بافته می شود. نقش مایه اصلی از یک گل مرکزی و ۴ گل یکسان و مشابه تشکیل می شود (یساولی، ۱۳۸۱: ۱۱۶). شکل ۱۲.

شکل ۱۱. نقش بته ای (ژوله، ۱۳۹۲: ۶۷)

شکل ۱۲. نقش میناخانی (نصیری، ۱۳۸۹: ۱۸۸)

طرح های ترکمنی: قالی های ترکمنی دارای تنوع بسیار بالایی در طرح و نقش هستند. اینجا منظور ما آن دسته از قالی های ترکمنی ست که تکراری و سراسری هستند و ویژگی مهم و متمایز آن ها طرح های هندسی و شکسته است (یساولی، ۱۳۸۱: ۱۲۷). شکل ۱۳.

شکل ۱۳. نقش ترکمنی (نصیری، ۱۳۸۹: ۲۲۱)

نتیجه گیری:

با توجه به چیدمان عناصر در فضای نشیمن، برقراری توازن و تعادل میان طرح و رنگ و مدل آن‌ها برای ایجاد هماهنگی بسیار مهم است. انتخاب طرح و نقش یک قالی به عنوان کفپوش بسیار حائز اهمیت است. بیشترین ارتباطی که قالی میان چیدمان اتاق نشیمن، با عناصر دیگر دارد مبلمان است. چیدمان قالی، مبلمان و میزها در کنار یکدیگر و مرتبط با هم محدودیت‌هایی را برای نقش قالی بوجود می‌آورد. بخشی از قالی در زیرپایه‌های میز یا میزها از دید پنهان می‌ماند لذا بیشتر قالی‌هایی مناسب و هماهنگ این چیدمان‌ها محسوب می‌شوند که از نظر بصری، متن یکسان و یکنواخت داشته باشند و سرتاسر آن تکراری و متعادل باشد.

قالی‌هایی با نقش افشان، خشتی، محرمات، بندی، بته‌ای، میناخانی و ترکمنی بیشترین انطباق و هماهنگی را با چیدمان فضای نشیمن امروزی دارند. زیرا هرکدام به نوعی دارای نقش‌های تکراری و یکنواخت هستند. قرارگیری یک میز در هرکجای این قالی‌ها، خدشه‌ای به ارتباط چشم بیننده با طرح وارد نمی‌کند و اگر بخشی از آن به واسطه‌ی عنصر دیگری از چیدمان از دید پنهان شود از کلیت بصری طرح ارزشی کم نمی‌شود. این نقوش از قالی‌های ایرانی می‌توانند بیشترین هماهنگی را با چیدمان فضای نشیمن در معماری امروزی داشته باشند و اقبال بهتری نسبت به دیگر طرح‌ها در بازارهای جهانی خواهند داشت.

منابع و مؤاخذ:

بدوانو، بریجت، (۱۳۸۹)، طراحی دکوراسیون اتاق نشیمن ۱۰۱ راهکار مدیریتی در طراحی اتاق نشیمن، ترجمه ریحانه شادپور تهران، فرهنگسرای میردشتی.

پاکزاد، احمد، فرجی، عارف، (۱۳۹۲)، شناسایی و اولویت بندی بازارهای هدف صادرات فرش های دستباف ایران، نشریه پژوهش هنر، سال اول، شماره ۲، ۶۹-۷۴.

دی کی چینگ، فرانسیس، بینگلی، کورکی، (۱۳۹۳)، طراحی داخلی، ترجمه لیلا رضایی، تهران، کتاب وارث.

ژوله، تورج، (۱۳۸۱)، پژوهشی در فرش ایران، تهران، یساولی.

ژوله، تورج، (۱۳۹۲)، شناخت فرش برخی مبانی نظری و زیرساخت های فکری، تهران، یساولی.

سادیل، جولی، (۱۳۸۳)، ۱۰۱ اتاق نشیمن، ترجمه فاطمه کاتب، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

طایفه، احسان، (۱۳۸۹)، معماری داخلی، تهران، علم معمار رویال.

کسرای، فریدون، (۱۳۸۴)، چهل کلید معماری داخلی خانه، تهران، جمال زاده.

نصیری، محمد جواد، (۱۳۸۹)، افسانه جاویدان فرش ایران، تهران، فرهنگسرای میردشتی.

وندشعاری، علی، نادعلیان، احمد، شیرازی، علی اصغر، (۱۳۸۹)، کاهش انحراف با نیازهای بازارهای جهانی فرش دستباف با تأکید بر فناوری اطلاعات، گلجام، پاییز، شماره ۱۷، ۱۰۲-۸۵.

یساولی، جواد، (۱۳۷۰)، مقدمه ای بر شناخت قالی ایران، تهران، فرهنگسرا.

<https://tookamart.com/mag/> شهریور ۱۳۹۷/ دکوراسیون ست میل با پرده

<http://www.bartarinha.ir/fa/news/506663/> / غوغا با رنگهای گرم چیدمان خانه‌ای ساده در شیراز